

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

DƯƠNG THỊ NHƯ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC -
LỐI SỐNG CHO ĐOÀN VIÊN THANH NIÊN Ở
CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

- 1. PGS.TS. Phùng Thị Hằng**
- 2. TS. Nguyễn Mậu Đức**

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Dương Thị Như

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập, nhận và triển khai nghiên cứu đề tài, hoàn thành luận văn, em đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ của quý Thầy Cô trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên.

Trước hết, em xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các thầy cô khoa Tâm lý - Giáo dục. Đặc biệt, em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Phùng Thị Hằng và TS. Nguyễn Mậu Đức đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn em trong thời gian nghiên cứu để hoàn thành luận văn và có thể áp dụng có hiệu quả trong quá trình công tác.

Tác giả xin chân thành cảm ơn các đồng chí Lãnh đạo Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh thành phố Thái Nguyên, Ban Giám hiệu, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh các trường THPT trên địa bàn thành phố Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi có được những thông tin bổ ích phục vụ quá trình nghiên cứu.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng trong quá trình nghiên cứu xong luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Tác giả mong tiếp tục nhận được ý kiến góp ý của các thầy cô giáo cùng các đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Học viên

Dương Thị Như

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC - LỐI SỐNG CHO ĐOÀN VIÊN THANH NIÊN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	6
1.1. Tổng quan về lịch sử nghiên cứu vấn đề	6
1.2. Các khái niệm cơ bản của đề tài	9
1.2.1. Quản lý	9
1.2.2. Đạo đức - lối sống	10
1.2.3. Hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN	12
1.2.4. Quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN	14
1.3. Hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	14
1.3.1. Tầm quan trọng của hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	14
1.3.2. Nội dung của hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	15

1.3.3. Phương pháp giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	17
1.3.4. Hình thức tổ chức hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	19
1.3.5. Các lực lượng tham gia hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	21
1.4. Quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT.....	22
1.4.1. Vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trường THPT trong công tác quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN.....	22
1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	24
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở trường THPT	30
1.5.1. Năng lực của cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh	30
1.5.2. Cơ chế phối hợp hoạt động của các lực lượng giáo dục: Nhà trường - đoàn thanh niên - xã hội	31
1.5.3. Đặc điểm tâm lý, sinh lý của ĐVTN ở trường THPT	32
1.5.4. Sự phối hợp giữa các hoạt động giáo dục trong trường THPT	32
1.5.5. Điều kiện kinh tế - văn hóa - xã hội, phong tục tập quán tại địa phương ...	33
1.5.6. Sự phát triển khoa học công nghệ, cách mạng công nghiệp 4.0.	34
Tiểu kết chương 1	36
Chương 2: THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC - LỐI SỐNG CHO ĐOÀN VIÊN THANH NIÊN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	37
2.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội và các trường THPT của thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên	37
2.1.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của thành phố Thái Nguyên ...	37
2.1.2. Vài nét khái quát về các trường THPT trên địa bàn thành phố Thái Nguyên....	38
2.2. Mục đích, nội dung và phương pháp khảo sát thực trạng	40

2.2.1. Mục đích khảo sát.....	40
2.2.2. Nội dung khảo sát.....	40
2.2.3. Phương pháp khảo sát và phương thức xử lý số liệu.....	40
2.3. Kết quả khảo sát thực trạng.....	41
2.3.1. Thực trạng hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT của thành phố Thái Nguyên.....	41
2.3.2. Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên.....	50
2.3.3. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT.....	61
2.3.4. Đánh giá chung về thực trạng công tác giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên.....	63
Tiểu kết chương 2.....	67
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC - LỐI SỐNG CHO ĐOÀN VIÊN THANH NIÊN Ở CÁC TRƯỜNG THPT THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	68
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	68
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích.....	68
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	68
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ.....	69
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	69
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi.....	70
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.....	70
3.2.1. Tổ chức các hoạt động nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, ĐVTN về tầm quan trọng của hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT.....	70
3.2.2. Bồi dưỡng nâng cao năng lực tổ chức hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho đội ngũ CBQL, GV và cán bộ Đoàn trường THPT.....	75

3.2.3. Chỉ đạo xây dựng tập thể chi đoàn thanh niên tự quản ở trường THPT	78
3.2.4. Chỉ đạo đổi mới nội dung, hình thức tổ chức hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT.....	80
3.2.5. Tăng cường phối hợp các lực lượng giáo dục và phát huy vai trò của tổ chức Đoàn trong hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN	83
3.2.6. Chỉ đạo đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên.....	87
3.2.7. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất để tổ chức tốt các hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	89
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	93
3.4. Khảo nghiệm các biện pháp đề xuất	94
3.4.1. Mục đích	94
3.4.2. Nội dung và cách tiến hành	94
3.4.3. Kết quả khảo nghiệm	95
Kết luận chương 3.....	98
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	99
TÀI LIỆU THAM KHẢO	103
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BDGV	: Bồi dưỡng giáo viên
BGH	: Ban Giám hiệu
CBQL	: Cán bộ quản lý
CSVC	: Cơ sở vật chất
ĐVTN	: Đoàn viên thanh niên
GD	: Giáo dục
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
PHHS	: Phụ huynh học sinh
THPT	: Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Nhận thức của CBQL, GV, ĐVTN về tầm quan trọng của hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	42
Bảng 2.2.	Đánh giá của CBQL, GV, ĐVTN về nội dung giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	44
Bảng 2.3.	Đánh giá của các khách thể khảo sát về phương pháp giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	46
Bảng 2.4.	Đánh giá của CBQL, GV, ĐVTN về hình thức tổ chức hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	48
Bảng 2.5.	Đánh giá của các khách thể điều tra về nội dung kế hoạch thực hiện hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên.....	50
Bảng 2.6.	Đánh giá của các khách thể điều tra về tổ chức thực hiện giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên.....	53
Bảng 2.7.	Đánh giá của các khách thể điều tra về chỉ đạo thực hiện hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT thành phố Thái Nguyên.....	56
Bảng 2.8.	Đánh giá của các khách thể điều tra về biện pháp kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT ...	59
Bảng 2.9.	Đánh giá của khách thể điều tra về các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	61
Bảng 3.1.	Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục đạo đức - lối sống cho ĐVTN ở các trường THPT	95

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Từ khi nước ta chuyển sang nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, việc giữ gìn và phát huy các giá trị đạo đức - lối sống truyền thống cũng như việc xây dựng hệ giá trị đạo đức - lối sống mới ở nước ta đã và đang đặt ra nhiều vấn đề cần phải được giải quyết. Thực tế cho thấy, trong đời sống xã hội đã có những biểu hiện xem nhẹ những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, chạy theo thị hiếu không lành mạnh. Cuộc đấu tranh giữa cái tiến bộ và cái lạc hậu, giữa lối sống lành mạnh trung thực, có lý tưởng... với lối sống ích kỉ, thực dụng đang diễn ra hàng ngày. Bên cạnh những hệ giá trị mới được hình thành trong quá trình hội nhập, những cái tiêu cực cũng đang xâm nhập vào đạo đức - lối sống của nhiều tầng lớp nhân dân, đặc biệt là đội ngũ học sinh, sinh viên.

Ở Việt Nam, các nhà giáo dục đã rất coi trọng việc giáo dục đạo đức - lối sống thông qua việc dạy “làm người”. Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu đã từng nói: “có tài mà không có đức thì là người vô dụng, có đức mà không có tài thì làm gì cũng khó” qua đó thấy rằng Người đặc biệt coi trọng đến đạo đức - lối sống. Cho đến nay, giáo dục đạo đức - lối sống vẫn đang là nội dung được toàn xã hội, các nhà nghiên cứu giáo dục, nhà quản lý giáo dục, giáo viên, phụ huynh và học sinh quan tâm. Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa; hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng thì vấn đề này càng trở nên có ý nghĩa cấp thiết.

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI đã nêu “*Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng phát triển đất nước, xây dựng nền văn hóa con người Việt Nam. Phát triển giáo dục và đào tạo cùng với phát triển khoa học công nghệ là quốc sách hàng đầu; đầu tư cho giáo dục và đào tạo là đầu tư phát triển*”. Nghị quyết cũng nhấn mạnh đến mục tiêu cụ thể của đổi mới căn bản toàn diện giáo dục phổ thông là “Tập trung phát triển trí tuệ, thể chất, hình thành phẩm chất, năng lực công dân, phát hiện và bồi dưỡng năng khiếu, định hướng nghề nghiệp cho học